

PUTRAJAYA **MODEL BANDAR RENDAH KARBON** **2030** **KE ARAH BANDAR HIJAU** **NEUTRAL KARBON**

ISI

KANDUNGAN

PROFIL PUTRAJAYA	1
AGENDA DAN DASAR IKLIM: PERINGKAT GLOBAL, KEBANGSAAN DAN PUTRAJAYA	2
VISI RANCANGAN STRUKTUR PUTRAJAYA 2025	2
33% SASARAN PENGURANGAN DALAM PELEPASAN GHG MUTLAK MENJELANG 2030	3
PEMACU UTAMA PELEPASAN GHG PUTRAJAYA	4
MODEL PELEPASAN GHG PUTRAJAYA	5
LALUAN KARBON NEUTRALITI PUTRAJAYA 2050	6
PENJEJAKAN PELEPASAN GHG PUTRAJAYA 2012-2022 BERBANDING UNJURAN 2007-2050	7
SASARAN BANDAR RENDAH KARBON	8
PELAKSANAAN DAN PEMANTAUAN	10
IKRAR PUTRAJAYA: KOMITMEN KEPADA <i>GLOBAL COVENANT OF MAYORS FOR CLIMATE AND ENERGY (GCOM)</i>	17

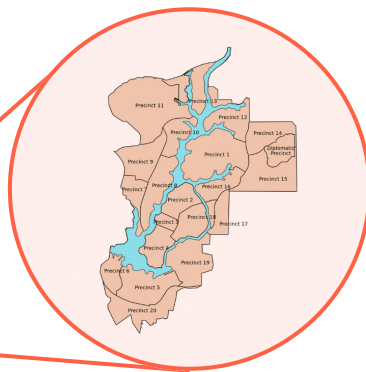

PROFIL PUTRAJAYA

THAILAND

MALAYSIA

INDONESIA

Fungsi
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan Malaysia

Pentadbiran
Perbadanan Putrajaya (PPj)

Lokasi
 Terletak strategik dalam
 Greater Kuala Lumpur / Lembah Klang
 dan Koridor Raya Multimedia
2° 57' 7.2" N, 101° 42' 57.6" E

Kawasan
49 km²
 dengan konsep *Garden City* dengan
 kira-kira 38% kawasan lapang

Penduduk
134,391
 2021

Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK)
RM 216, 362 juta
 2020

AGENDA DAN DASAR IKLIM: PERINGKAT GLOBAL, KEBANGSAAN DAN PUTRAJAYA

AGENDA GLOBAL	AGENDA NASIONAL	AGENDA PUTRAJAYA
Matlamat Pembangunan Mampan Perjanjian Paris Malaysia menandatangani dan meratifikasi Perjanjian Paris (COP21) pada 2016 dan menyerahkan <i>Nationally Determined Contribution</i> (NDC) pertama menurut keputusan 1/CP.19 dan 1/CP.20 UNFCCC. Malaysia telah berjanji untuk mengurangkan intensiti pelepasan gas rumah hijau (GHG) KDNK sebanyak 45% menjelang 2030 berbanding dengan intensiti pelepasan KDNK pada tahun 2005.	Rancangan Malaysia Ke-12 Theme 3: Melonjakkan Kemampanan Bab 8 Mempercepat Pertumbuhan Hijau untuk Kemampanan dan Daya Tahan Strategy A1 Menuju ke arah Negara Rendah Karbon Rancangan Fizikal Negara Ke-4 KD 3: Pembangunan Ke Arah Negara Neutral Karbon Strategy KD 3.1 Memperluas Rangka Kerja Bandar Rendah Karbon Ke Peringkat Negara Dasar Negara Lain 1 Pelan Induk Bandar Rendah Karbon Negara (NLCCM) 2 <i>Low Carbon Cities Framework</i> 3 <i>National Energy Transition Roadmap</i>	Rancangan Struktur Putrajaya 2025 Visi: Putrajaya Mampan 2025 - Dari Taman Ke Hijau Policy 5 Melangkah Putrajaya Menuju Bandar Hijau Towards Putrajaya Green City 2025 3 Sasaran Alam Sekitar: Rendah Karbon Putrajaya Cooler Putrajaya 3R Putrajaya 7 Bidang Fokus dalam Pelaksanaan Inisiatif Bandar Hijau Putrajaya Putrajaya Climate Action Plan 2030 Matlamat Adaptasi: • Membina Putrajaya yang Lebih Nyaman • Mengurangkan Kes Denggi • Menambah baik Landskap bagi Mengatasi Angin Kencang

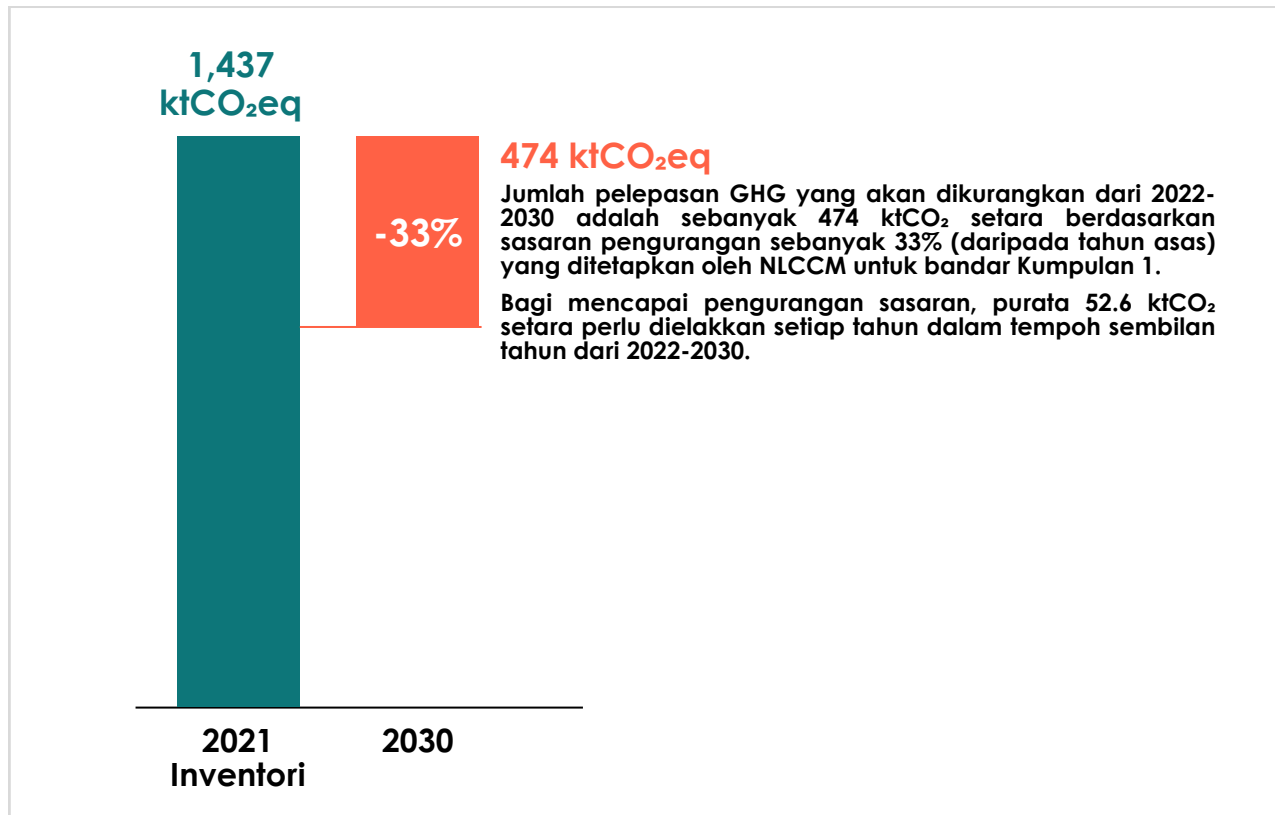
VISI RANCANGAN STRUKTUR PUTRAJAYA 2025

**Putrajaya Mampan 2025
Dari Taman ke Hijau**

33% SASARAN PENGURANGAN DALAM PELEPASAN GHG MUTLAK MENJELANG 2030

Rajah 1: 33% sasaran pengurangan dalam pelepasan GHG mutlak menjelang 2030

Berdasarkan Pelan Induk Bandar Rendah Karbon Negara (NLCCM), Putrajaya berada di bawah kategori bandar sasaran terpilih Kumpulan 1.

Kumpulan 1 telah membangunkan Inventori GHG yang merangkumi pelepasan asas (2021) dan menetapkan sasaran pengurangan 33% dalam pelepasan GHG mutlak menjelang 2030.

Berdasarkan inventori GHG 2021, jumlah pelepasan ialah 1,437 ktCO₂setara. Untuk mencapai sasaran yang ditetapkan oleh NLCCM, Putrajaya perlu mengurangkan pelepasan GHG mutlak sebanyak 474 ktCO₂setara menjelang 2030.

Untuk mengurangkan 474 ktCO₂setara pelepasan GHG dalam tempoh 9 tahun, secara purata, kira-kira 52.6 ktCO₂setara pelepasan GHG perlu dikurangkan setiap tahun.

PEMACU UTAMA PELEPASAN GHG PUTRAJAYA

Meliputi kawasan seluas 49 km², Putrajaya (secara rasmi Wilayah Persekutuan Putrajaya) menempatkan 72,413 orang (2010), diunjurkan meningkat kepada 200,000 (2030) dan 350,000 (2050).

Sebagai Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, Putrajaya terlibat dalam beberapa hubungan dua hala, serantau, dan serantau dengan negara asing dan organisasi dalam pelbagai aspek terutamanya dalam hal ehwal politik dan ekonomi. Ini memberikan pendedahan antarabangsa dan menawarkan peluang kepada Putrajaya untuk mempunyai penjenamaan antarabangsa untuk menarik pelaburan bernilai tinggi, delegasi MICE (Mesyuarat, Insentif, Persidangan & Pameran) dan pelancong antarabangsa yang akan memacu ekonomi Putrajaya.

Rajah 2: Pemacu utama pelepasan GHG Putrajaya.

Pemacu Utama	2010	2030	2050
Penduduk (Orang. Juta)	72,413	200,000	350,000
Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) (RM. Juta)	13,248	66,086	141,387
KDNK Per Kapita (RM. Ribu)	183	330	404
Struktur Industri (%)	0% 4.1% 95.9%	0% 3.5% 96.5%	0% 2.8% 97.2%
Perkongsian Mod Pengangkutan (%)	Persendirian : Awam 90 : 10	Persendirian : Awam 75 : 25	Persendirian : Awam 40 : 60
Luas Lantai Komersial (km ²) <i>*Termasuk bangunan kerajaan</i>	3.17	4.50	6.00

Pada tahun 2010, Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) Putrajaya ialah RM 13,248 juta, menyumbang 2.4% daripada KDNK Malaysia (RM 559,554 juta). Ia juga dijangka meningkat kepada RM 66,086 juta pada tahun 2030 dan RM 141,387 pada tahun 2050 (rujuk Rajah 2). Aktiviti ekonomi utama Putrajaya adalah sektor tertier, terutamanya dalam perkhidmatan seperti kewangan dan insurans; borong dan runcit; serta maklumat dan komunikasi. Pada tahun 2010, bahagian sektor tertier daripada KDNK Putrajaya ialah 95.9% manakala sektor sekunder mengambil baki 4.1%. Sektor sekunder disumbangkan oleh industri pembuatan dan pembinaan. Senario yang sama dijangka berlaku pada 2030 dan 2050.

Jangkaan peralihan dalam mod pengangkutan di Putrajaya dari kenderaan persendirian kepada awam pada tahun 2030 dan 2050 dijangka dapat dicapai jika dasar mobiliti Masyarakat Rendah Karbon yang baik dilaksanakan, ia berpotensi menyumbang kepada pengurangan yang ketara dalam pelepasan GHG dari sektor pengangkutan.

Luas lantai komersial dijangka meningkat dari 3.17 km² kepada 4.50 km² (2030) dan 6.00 km² (2050). Ini akan mengakibatkan peningkatan dalam penggunaan tenaga pegun dan pelepasan GHG oleh sektor komersial, yang mana menunjukkan potensi yang bagus untuk memperkenalkan langkah pengurangan pelepasan GHG yang lebih progresif menjelang 2030 dan 2050.

MODEL PELEPASAN GHG PUTRAJAYA

Hasil pengukuran pelepasan GHG adalah diperolehi dari model AIM, berdasarkan data rasmi yang terkini dan tren unjuran pemacu utama pelepasan GHG termasuklah populasi, keluaran dalam negara kasar (KDNK), pengangkutan dan luas lantai komersial.

Pelepasan GHG Putrajaya diunjurkan akan meningkat daripada 939 ktCO₂setara pada 2010 kepada 2,515 ktCO₂setara di bawah senario 2030 BaU dan kepada 3,131 ktCO₂setara di bawah senario 2050 BaU.

Pelepasan GHG daripada sektor pengangkutan akan meningkat sebanyak 4 kali ganda berbanding tahun 2010 pada senario tahun 2030 BaU dan 2050 BaU, dan agihan masing-masing sebanyak 35% dan 57% daripada jumlah keseluruhan pelepasan GHG (rujuk Jadual 1 dan Rajah 3).

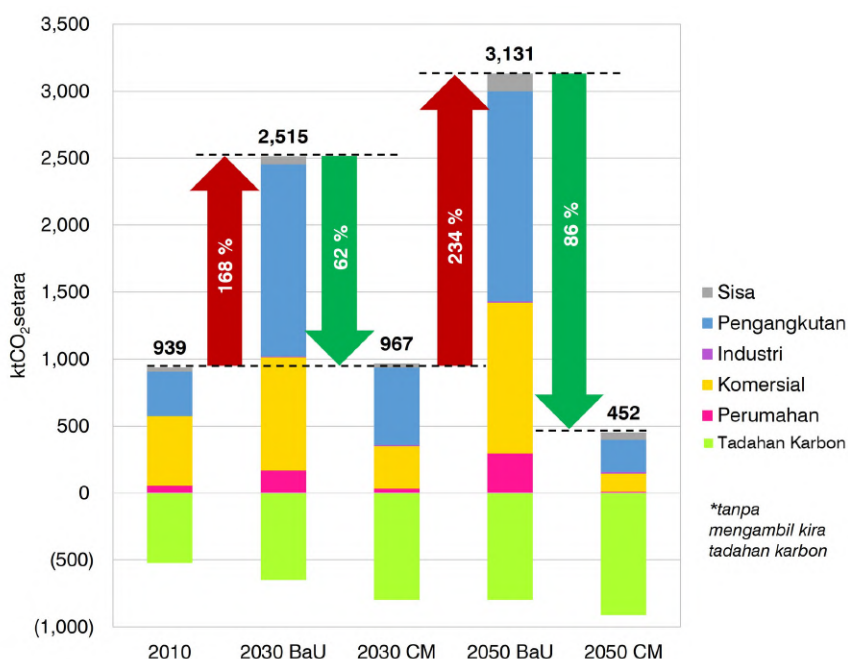
Jadual 1: Pelepasan GHG Putrajaya mengikut sektor pengguna akhir 2010, 2030 and 2050 (BaU, CM)

	2010	2030 BaU	2030 CM	2050 BaU	2050 CM
Perumahan	56	168	31	294	10
Komersial*	516	844	319	1,125	133
Industri**	1	6	7	12	14
Pengangkutan	332	1,435	579	1,570	241
Sisa	34	62	30	130	52
Tadahan Karbon	(523)	(650)	(799)	(799)	(911)
Jumlah (ktCO₂setara)	939	2,515	967	3,131	452

*Termasuk bangunan kerajaan.

**Merujuk kepada aktiviti pembinaan.

Rajah 3: Pelepasan GHG mengikut sektor pengguna akhir 2010, 2030 and 2050 (BaU, CM)

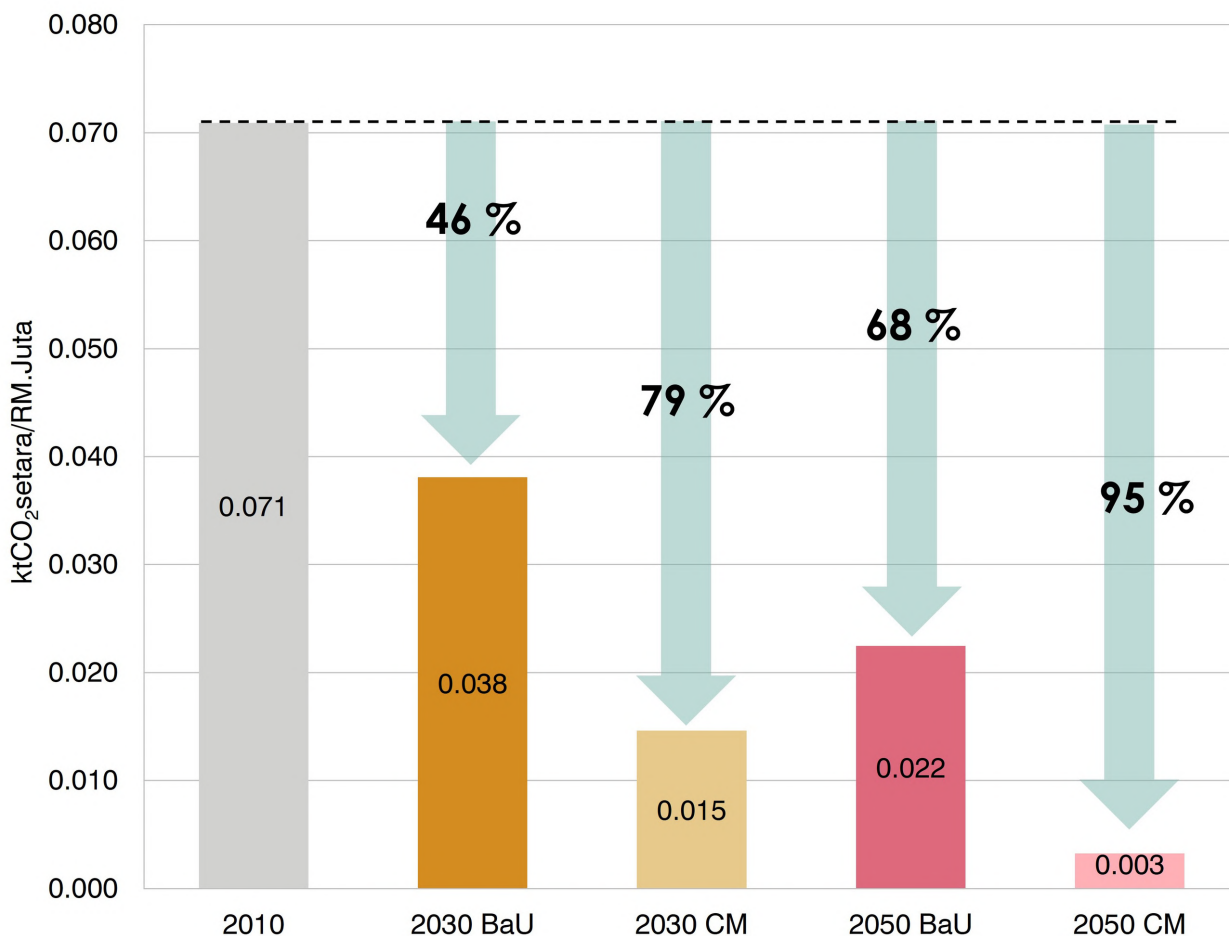

Nota:
BaU - Business As Usual
CM - Counter Measure

LALUAN KARBON NEUTRALITI PUTRAJAYA 2050

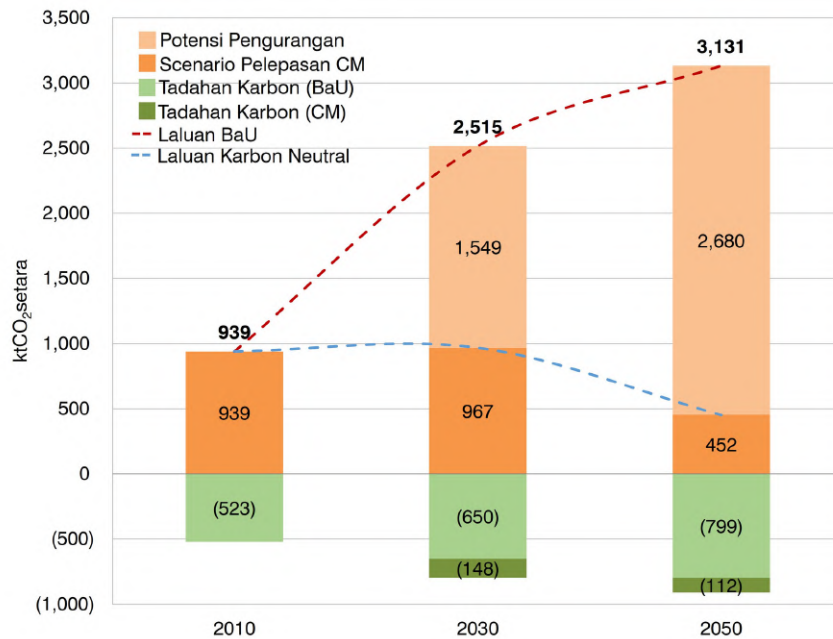
Putrajaya berpotensi mengurangkan intensiti pelepasan GHG (berdasarkan tahap 2010) sebanyak 79% menjelang 2030 (bersamaan pelepasan mutlak sebanyak 1,549 ktCO₂setara dari senario BaU) dan 95% menjelang 2030 (bersamaan pelepasan mutlak sebanyak 2,680 ktCO₂setara dari senario BaU) (rujuk Rajah 4). Pengurangan intensiti pelepasan GHG terpenting pada tahun 2050 CM berbanding 2050 BaU adalah melalui sektor komersial.

Rajah 4: Intensiti Pelepasan GHG berdasarkan KDNK Putrajaya.

Rajah 5: Laluan Karbon Neutraliti Putrajaya 2050.

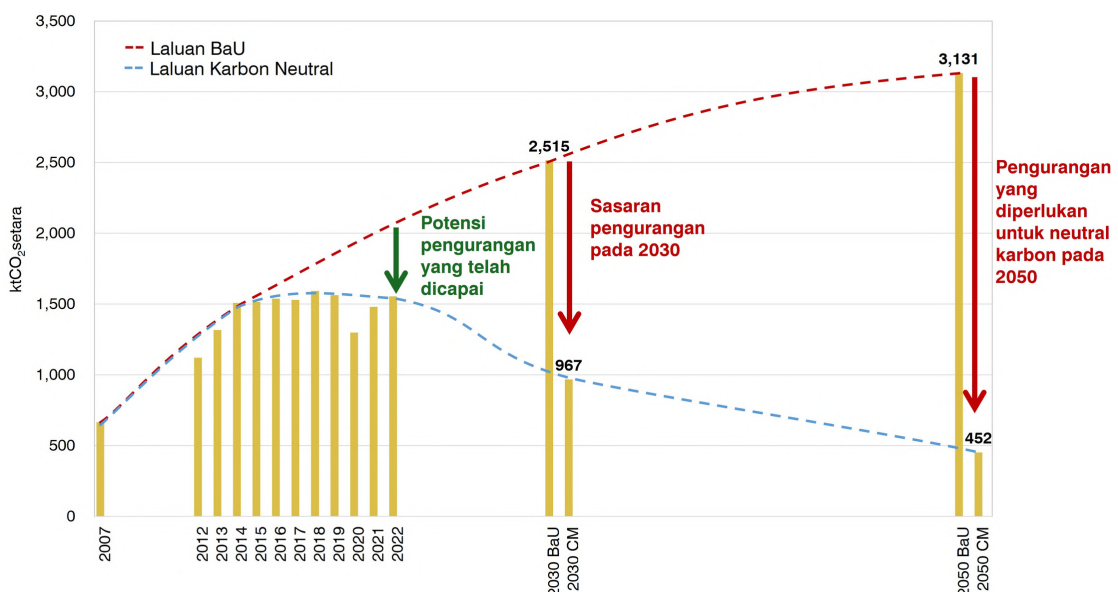

Perbadanan Putrajaya meletakkan Putrajaya pada laluan cita-cita yang lebih tinggi iaitu sasaran untuk menjadi karbon neutraliti menjelang 2050. Oleh itu, adalah penting untuk Putrajaya ke arah yang lebih jauh, bukan sekadar pembangunan rendah karbon melalui masyarakat rendah karbon menjelang 2030, malah menyediakan laluan untuk mencapai karbon neutral menjelang 2050 (rujuk Rajah 5).

Pelaksanaan yang teratur adalah penting untuk memastikan Putrajaya boleh menyumbang kepada komitmen global Malaysia bagi mengurangkan impak perubahan iklim dan mencapai karbon neutral, dan pada dalam masa yang sama dapat mengekalkan ekonomi yang kukuh.

PENJEJAKAN PELEPASAN GHG PUTRAJAYA 2012-2022 BERBANDING UNJURAN 2007-2050

Rajah 6: Penjejakan unjuran pelepasan GHG Putrajaya 2012-2022 berbanding 2007-2050.

Pelepasan GHG 2012-2022 merupakan inventori GHG sebenar menggunakan alat C-ExSS yang dijalankan oleh Perbadanan Putrajaya.

SASARAN BANDAR RENDAH KARBON

TEMA TENAGA

100%
Kompleks pejabat kerajaan dengan BEI bawah 150kWh/m²/tahun menjelang 2030

15,000 MWh
Tenaga elektrik dijana setahun daripada tenaga solar menjelang 2030

100%
Lampu jalan menggunakan LED menjelang 2030

100%
Menaiktaraf sistem pencahayaan LED di semua pusat kejurangan menjelang 2025

TEMA PERANCANGAN BANDAR & PERATURAN BANGUNAN

Merangka 'Putrajaya Net Zero Carbon Building Action Plan' menjelang 2025

5 Bangunan baru
dengan reka bentuk rendah tenaga menjelang 2030

100% Bangunan baru
Mengadaptasi Undang-undang Kecil Bangunan Seragam bagi pencahayaan dan pengudaraan semula jadi menjelang 2025

100% Bangunan baru
Mengadaptasi Undang-undang Kecil Bangunan Seragam bagi sistem pengumpulan air hujan menjelang 2030

TEMA MOBILITI

5%
Penambahan penggunaan bas transit setahun

Sebulan sekali
Program bebas kenderaan Putrajaya di Persiaran Perdana

Bas elektrik
untuk perkhidmatan bas tempatan Nadiputra Putrajaya menjelang 2028

4 buah
Bas pelancongan elektrik satu tingkat menjelang 2025

100 unit
Stesen pengecas EV menjelang 2030

TEMA BIRU DAN HIJAU

400,000 batang
Pokok ditanam
menjelang 2025

1,376.80 ha
Kawasan lapang
yang diwarta
menjelang 2025

220,000
Tumbuhan akuatik
ditanam semula di
Putrajaya Wetland
menjelang 2025

3,000 data
laporan inventori
untuk taman
(MyBIS) menjelang
2025

TEMA KOMUNITI

10
Penambahan
pertanian bandar
menjelang 2030

**Insentif atau
ganjaran**
kepada komuniti yang
mengamalkan gaya
hidup rendah karbon

100%
Sifar penggunaan
plastik sekali guna
menjelang 2030

30%
Pengurangan sisa pepejal per
kapita setahun di bawah tahap
nasional (2019:1.17kg per kapita)

2%
Peningkatan kadar
kitar semula setahun

TEMA DAYA TAHAN IKLIM

5%
Pengurangan
kes denggi
setahun

5 Juta liter
Penjimatan air
dengan
menggunakan air
tasik setahun

1 Garis panduan
bagi memperkasakan
penanaman pokok
menjelang 2025

1 Sistem
Keselamatan
Empangan
Putrajaya
menjelang 2026

PELAKSANAAN DAN PEMANTAUAN

TINDAKAN	JANGKA MASA			RAKAN KONGSI UTAMA
	QUICK WIN	2022-2025	2022-2030	
B1 Bekerjasama dengan agensi yang berkaitan untuk mempromosikan sistem tenaga solar (PV)/sistem termal solar di bangunan di Putrajaya	»»	»»	»»	Pemilik bangunan, RSPVI, TNB, SEDA & ST
I1 Mewujudkan lebih banyak tenaga boleh diperbaharui	»»		»»	RSPVI, TNB & SEDA
B2 Memasang peralatan kecekapan tenaga dan meter pintar	»»	»»	»»	TNB, Pemilik bangunan, SEDA, BPH & Pengurus fasiliti
I2 Melaksanakan sistem pemantauan tenaga dalam talian			»»	Pemilik bangunan, Pengurus kemudahan, JKR, TNB, ST, SEDA & MGTC
I3 Menerima pakai infrastruktur dan kemudahan kecekapan tenaga		»»	»»	TNB, JKR, EPU, BPH & Pengurus fasiliti

TINDAKAN PERANCANGAN BANDAR DAN PERATURAN BANGUNAN

TINDAKAN	JANGKA MASA			RAKAN KONGSI UTAMA
	QUICK WIN	2022-2025	2022-2030	
B3 Melindungi identiti budaya, karakter kawasan, dan <i>sense of place</i> melalui amalan reka bentuk bandar yang mampan (TOD, pembangunan padat)	»»	»»	»»	Pemaju, Pemilik bangunan, Badan Warisan, PSP, CIDB NRES & MET Malaysia
B4 Mengintegrasikan reka bentuk bangunan hijau terkini dan pensijilan dalam kawalan pembangunan	»»	»»	»»	Pemaju & Pemilik bangunan
I4 Menerima pakai dan melaksanakan amalan bandar selamat untuk menggalakkan mobiliti aktif dan penggunaan pengangkutan awam		»»	»»	MIROS, Pemaju, Pemilik bangunan, MOT & PLANMalaysia
B5 Mempromosikan penggunaan senibina pasif dalam bangunan baru melalui pengudaraan semula jadi, penyerapan cahaya matahari dan pencahayaan			»»	Pemaju, Pemilik bangunan & PSP
I5 Memperluaskan penggunaan sistem pengumpulan air hujan dan menggalakkan penyelenggaraan sistem secara berkala			»»	Pemaju, Pemilik bangunan & PSP

TINDAKAN MOBILITI

TINDAKAN	JANGKA MASA			RAKAN KONGSI UTAMA
	QUICK WIN	2022-2025	2022-2030	
T1 Mempromosikan berjalan kaki dan berbasikal sebagai pilihan mod dalam perjalanan dari rumah ke tempat kerja di Putrajaya	»»	»»	»»	PLANMalaysia, MIROS, MOF, Agensi Kerajaan dan Swasta, PJH MOT, JKR, JPJ, PETRA & PDRM
T2 Menyelenggara rangkaian laluan pejalan kaki untuk keselesaan dan keselamatan	»»	»»	»»	MIROS, PLANMalaysia, JKR, BPH/JPM, MOF, MOE, Agensi Kerajaan & PJH
T3 Menjenamakan semula acara <i>Car Free Day</i> yang sedia ada menjadi program mobiliti aktif bulanan	»»	»»		Agensi Kerajaan dan Swasta, PDRM, JPJ, MIROS, MGTC & PLANMalaysia
T4 Menggalakkan peralihan dari pengangkutan persendirian kepada pengangkutan awam	»»	»»	»»	APAD, MIROS, MGTC & PLANMalaysia
T5 Menyediakan perkhidmatan bas awam yang lebih mesra alam dengan menggunakan bahan bakar bersih dan hijau	»»		»»	PETRA, MITI, MGTC, APAD, Pulse Group, MOT, MIROS & Futurise Sdn Bhd.
T6 Memasang papan paparan digital untuk maklumat waktu sebenar mengenai pengangkutan awam		»»	»»	RAPIDBUS
T7 Mempromosikan ekonomi hijau berkongsi dan mobiliti peribadi masa depan (contohnya, bekerjasama dengan syarikat berkongsi kenderaan elektrik)			»»	MOF, PETRA, MGTC, MITI, PLANMalaysia, Pemain industri & Pulse Parking

TINDAKAN BIRU DAN HIJAU

TINDAKAN	JANGKA MASA			RAKAN KONGSI UTAMA
	QUICK WIN	2022-2025	2022-2030	
E1 Mengalakkan taman menegak dan bumbung hijau di bangunan komersial, sekolah and bangunan kerajaan	»»	»»		Pemilik Bangunan, Sekolah & JKR
E4 Menjalankan penambahbaikan biodiversiti bandar secara berterusan	»»	»»		PERHILITAN, Universiti & NGO
E7 Memantau dan melindungi kualiti air tasik	»»	»»	»»	Kontraktor
E2 Menganjurkan kempen penanaman pokok di Putrajaya selaras dengan Kempen Penanaman 100 Juta Pokok bagi tahun 2021 - 2025		»»		JPWP, NRES, Penduduk & NGO
E3 Menjalankan pemantauan dan kemaskini inventori pokok sedia ada secara berterusan		»»		NRES
E5 Mengalakkan Penyelesaian Berasaskan Alam Semulajadi untuk melindungi, memulihara dan mengurus ekosistem semula jadi dan separa-semula jadi		»»		UNESCO, NRES, NGO & Kontraktor
E6 Meningkatkan program kesedaran Tasik Putrajaya		»»		UNESCO, Institusi berkaitan, JPS, Wetland International & WWF

TINDAKAN KOMUNITI

TINDAKAN	JANGKA MASA			RAKAN KONGSI UTAMA
	QUICK WIN	2022-2025	2022-2030	
S1 Mentransformasi persatuan kejrangan sedia ada, peniaga dan pemain industri tempatan kepada kejrangan rendah karbon	»»	»»	»»	Penduduk tempatan, Pekerja, Pemilik komesial, Persatuan peniaga, Pemaju, TNB, Air Selangor, AFSB, SWCorp, ST & FAMA
S3 Memperluas program kompos sisa makanan bagi tujuan pertanian komuniti di setiap presint perumahan	»»		»»	Penduduk tempatan, Pemilik komersial, AFSB/AFES, SWCorp & NGO
I6 Memperluas program waste-to-wealth (seperti CAREton@Putrajaya) dengan kerjasama syarikat-syarikat persendirian lain	»»		»»	Penduduk tempatan, NGO, Sektor swasta & AFSB
I7 Menanam sikap kitar semula dalam kalangan masyarakat melalui FIKS (Fasiliti Inovasi Kitar Semula)	»»		»»	AFSB/AFES, SWCorp, Penduduk tempatan, Pemilik bangunan & JPSPN
S2 Mengukuhkan Program Pertanian Bandar (PUF) Putrajaya dengan meningkatkan penglibatan penduduk			»»	Pekebun & Penduduk tempatan
S4 Meningkatkan kesedaran masyarakat terhadap 3R, pelupusan sampah yang teratur dan pelupusan haram			»»	Penduduk tempatan, Pemilik bangunan, Persatuan peniaga, Pemilik komesial, AFSB & SWCorp

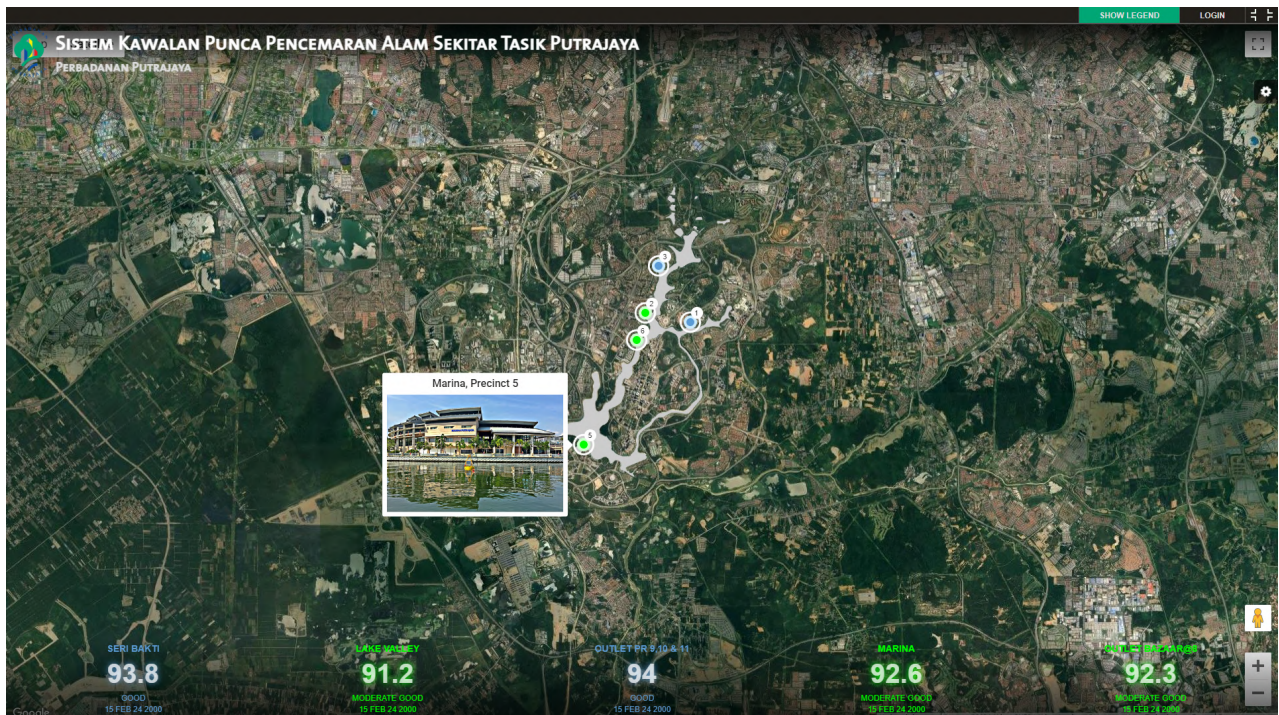
TINDAKAN DAYA TAHAN IKLIM

TINDAKAN	JANGKA MASA			RAKAN KONGSI UTAMA
	QUICK WIN	2022-2025	2022-2030	
D1 Meningkatkan kesedaran dan penglibatan penduduk mengenai pencegahan wabak denggi	»»	»»		Penduduk tempatan, NGO, Pejabat Kesihatan WP Putrajaya & JPWPP
D5 Memperluas dan meningkatkan sistem kawal selia melalui media sosial atau platform komunikasi yang lain bagi mengurangkan aktiviti di luar rumah semasa gelombang haba	»»	»»		MKN, JPS & MET Malaysia
D6 Memperkenalkan program atau inisiatif bagi mengurangkan penggunaan air di kawasan perumahan dan komersial	»»			TNB, Air Selangor, AFSB, Kontraktor & Pemaju
D7 Menambahbaik penyelenggaraan sistem perparitan di Putrajaya	»»	»»		SWCORP, AFSB & Kontraktor

bersambung...

TINDAKAN	JANGKA MASA			RAKAN KONGSI UTAMA
	QUICK WIN	2022-2025	2022-2030	
D8 Meningkatkan sistem amaran awal melalui platform <i>multi-hazard</i> seperti media sosial, surat khabar, pengumuman awam dan lain-lain aplikasi	»»		»»	MET, JPS & Jawatankuasa Pengurusan Bencana Daerah Putrajaya
D2 Memperbaiki penguatkuasaan dan saringan kawasan berpotensi sebagai tempat pembiakan nyamuk			»»	Penduduk tempatan, NGOs, Pejabat Kesihatan WP Putrajaya, JMB, JKR & BPH
D3 Mengenalpasti kawasan berpotensi dan kekerapan pokok tumbang di kawasan perumahan dan komersial			»»	Jabatan Landskap Negara & BPH
D4 Meningkatkan pemilihan pokok dan reka bentuk lanskap untuk mengurangkan kesan angin		»»		Jabatan Landskap Negara

IKRAR PUTRAJAYA: KOMITMEN KEPADA GLOBAL COVENANT OF MAYORS FOR CLIMATE AND ENERGY (GCOM)

Global Covenant of Mayors for Climate & Energy

Commitment of
PERBADANAN PUTRAJAYA
MALAYSIA

I, **Datuk Dr. Aminuddin bin Hassim**, President of Perbadanan Putrajaya commit to the Global Covenant of Mayors for Climate & Energy, joining thousands of other cities and local governments around the world currently engaged in climate leadership.

The Global Covenant of Mayors for Climate & Energy envisions a world where committed mayors and local governments – in alliance with partners – accelerate ambitious, measurable climate and energy initiatives that lead to an inclusive, just, low-emission and climate resilient future, helping to meet and exceed the Paris Agreement objectives.

Whatever the size or location, the mayors and local leaders committed to the Global Covenant stand ready to take concrete measures with long-term impact to tackle the interconnected challenges of climate change mitigation, adaptation, and access to sustainable energy.

To implement this vision, the **Perbadanan Putrajaya** of Putrajaya, Malaysia pledges to implement policies and undertake measures to (i) reduce / limit greenhouse gas emissions, (ii) prepare for the impacts of climate change, (iii) increase access to sustainable energy, and (iv) track progress toward these objectives. Specifically, within no more than three years of this commitment, we pledge to develop, formally adopt and report on the following:

- A community-scale greenhouse gas (GHG) emission inventory;
- An assessment of climate hazards and vulnerabilities;
- Ambitious, measurable and time-bound target(s) to reduce/limit greenhouse gas emissions;
- Ambitious adaptation vision and goals, based on quantified scientific evidence when possible, to increase local resilience to climate change;
- Ambitious and just goal to improve access to sustainable energy; and
- Plan(s) to address climate change mitigation / low emission development, climate resilience and adaptation, and access to sustainable energy, including provisions for regular (annual or biennial) progress reports.

www.globalcovenantofmayors.com

The targets and action plans for mitigation / low emission development must be quantified and consistent with or exceed relevant national commitments defined through the relevant UNFCCC (Intended) Nationally Determined Contribution (NDC).

We acknowledge that there may be additional region-or country-specific commitments for us to adhere to, agreed through our local membership networks or through our direct engagement with local Global Covenant of Mayors partners.

The **Perbadanan Putrajaya of Putrajaya, Malaysia** acknowledges that continued membership in the Global Covenant of Mayors and associated local chapters or “Regional Covenants” as established, is contingent on complying with the above requirements within established timeframes.

Perbadanan Putrajaya, 21 March 2019

Datuk Dr. Aminuddin bin Hassim

PERBADANAN PUTRAJAYA

Address: Kompleks Perbadanan Putrajaya, 24, Persiaran Perdana, Presint 3, 62675 Putrajaya, Malaysia

Website: www.ppi.gov.my

Name of the Mayor: Datuk Dr. Aminuddin bin Hassim

[Name, email and phone number of the main contact person]:

TPr. Wang Tze Wee, email: wangtw@ppi.gov.my, telephone no: +603-88877180

Number of Inhabitants: 120,000 Inhabitants,

Area: 49.31 sq. kilometres

Country: Malaysia

PERBADANAN PUTRAJAYA

KOMPLEKS PERBADANAN PUTRAJAYA,
24, PERSIARAN PERDANA, PRESINT 3,
62675, PUTRAJAYA, MALAYSIA

TELEFON: **+603 8000 8000**
EMEL: **ppjonline@ppj.gov.my**

 www.ppj.gov.my

 [Putrajaya](#)

 [perbadananputrajaya](#)

 [putrajayacorp](#)